

ELKE MAAND GRATIS LESTIPS

Maks! gekregen op school? Help je leerlingen om het blad mee te ontdekken. In deze bijlage vind je elke maand tips voor leuke lessen die nauw aansluiten bij de reportages in Maks! én de vakoverschrijdende eindtermen. De lestips zijn tijdloos genoeg om ze later nog te gebruiken.

WAT IS MAKS!?

Maks! is het gratis jongerenblad van Klasse voor leerlingen uit de tweede en derde graad secundair. Het blad brengt nieuws, reportages, tips uit de brede wereld van jongeren. Zo wil het blad de participatie en betrokkenheid van je leerlingen versterken.

ACTIE!

Maks! wil jongeren samen voor het eerst laten proeven van wat er in hun omgeving te beleven valt. Elke maand vinden je leerlingen daarom in Maks! een hoop wedstrijden en acties, al dan niet gekoppeld aan hun leerlingenkaart. Daarbij zitten ook acties die ze met de hele klas kunnen winnen, of die hen samen laten werken aan projecten.

GEZOCHT: EEN THUIS ZONDER ZORGEN

Vorig jaar woonden er bijna vijfduizend minderjarigen in een pleeggezin. Tien jaar geleden waren er dat nog iets minder dan drieduizend. Saskia (15) is één van hen. Zij vertelt in Maks! hoe zij bij haar nonkel Fred en tante Mia een thuis zonder zorgen vond. Toch vinden 2 op 3 jongeren die nood hebben aan een pleeggezin er vandaag géén. Daarom startte Pleegzorg Vlaanderen op 21 november 2008 een grote campagne. Via brochures, kaartjes en affiches (ook bij deze Maks!) willen ze pleegzorg bekend maken bij ouders, leerlingen en leraren én tegelijk meer pleegouders vinden. Surf voor meer (achtergrond)informatie, boekentips en cijfers over pleegzorg naar www.pleegzorgvlaanderen.be.

Tip bij Maks!76, p.24-25

Eindterm: De leerlingen besteden aandacht aan maatschappelijke fenomenen zoals echtscheiding, éénoudergezinnen, zelfmoord, prostitutie, misbruik van genot- en geneesmiddelen, delinquent gedrag en verspreiding van aids. (GE3,5)

EXTRA: BROCHURE TAALPEIL

Elk jaar geeft de Taalunie een krant uit over een thema dat met taal te maken heeft: Taalpeil. Het thema dit jaar is burger, taal en overheid: wat denkt de burger over het taalgebruik van de overheid? Wat doet de overheid rond taalbeleid? Feiten, cijfers en meningen worden erin afgewisseld met leuke anekdotes, cartoons, weetjes, tips... Maks! verspreidt deze maand 50 000 exemplaren van deze Taalpeil-krantjes. Deel jij deze mee uit aan de leerlingen van het laatste jaar? Je kan de krant ook online downloaden of meer exemplaren bestellen via <http://taalunieversum.org/taalpeil/2008/>

Eindterm: De leerlingen herkennen functie en belang van een aantal elementen van goede communicatie en geven aan welke van deze elementen zij al beheersen. (SV2,5)

ZOU JIJ DEZE MAKS!MUM NOG LEZEN ALS...

... de Maks!-redactie seropositief was? Neen? Ja? Ban de vooroordelen uit je hoofd. Net als Wim Oosterlinck, Leki, Sugar Jackson. Hun posters worden samen met MAKS! in je school gedropt, om de discriminatie van mensen met hiv zichtbaar te maken. Tik jij 1 van de 100 000 exemplaren op de kop en hang je de affiche op in je klas? Op sensoa.be vind je concrete lestips, vorming en documentatie om met je leerlingen te praten over hiv en seksuele gezondheid.

Tip bij Maks!76, p.2

Eindterm: De leerlingen herkennen bij zichzelf en anderen signalen van diverse vormen van partner- en sociale druk, fanatisme, discriminatie en onverdraagzaamheid en reageren daar passend en tijdig op. (GE3,11)

AAN DE SLAG MET MAKS!

“ZE MAKEN ME AF”

Eén op drie jongeren uit het eerste en tweede middelbaar in de Antwerpse scholen heeft het voorbije jaar al eens iemand geslagen. Eén op vijf jonge boefjes begon zelfs al voor z'n vijftiende met criminele feiten. Dat blijkt uit onderzoek van de Universiteit Gent. Maks! praat in het decembernummer met Renzo (18). Hij viel twee jaar geleden Matthias (20) op straat aan met een mes, maar heeft daar spijt van. Via herstellbemiddeling praten de twee jongens nu weer met elkaar.

Als leerkrachten en opvoeders niet telkens snel reageren, wordt geweld een probleem. Maar je kan geweld ook voorkomen. Door geweldloos op te voeden bijvoorbeeld. 5 tips:

1. Geef geen lessen over geweldloosheid als die niet ingebakken zit in de mentaliteit van de school. Zorg voor een warme, open sfeer in de relatie tussen collega's onderling en tussen leerkrachten en leerlingen. Een leerkracht die zijn leerlingen zelf aanspreekt met varkens hoeft niet te rekenen op respect. Leerlingen die een positieve band hebben met hun leerkrachten houden zich gemakkelijker aan de regels en afspraken.
2. Presteren is niet het enige wat telt op school. Besteed daarom ook aandacht aan het ontwikkelen van sociale en emotionele vaardigheden. Zo worden je leerlingen vanzelf weerbaarder.
3. Een geweldloze school bundelt de krachten van leerlingen, ouders en leerkrachten, en communiceert met elk van de partijen als gelijkwaardige partners.
4. De ruimte van een school kan agressie in de hand werken: overbevolking, drukke inrichting, kleine of sombere klassen, lawaai, verwaarloosde hoeken. Geef de leerlingen de kans om zelf iets met die ruimte te doen, dan houden ze die ook beter in orde.
5. Maak leerlingen en hun ouders duidelijk waar ze terecht kunnen als er een probleem is (vertrouwenspersoon, CLB...).

Hoe voorkom je dat leerlingen gewelddadig gedrag gaan stellen? En als het zover is, wat doe je er dan aan? De Eerste Lijn van Klasse bundelt een aantal inzichten, tips en adressen voor een goed beleid rond geweld op school: www.klasse.be/eerstelijn

GEZOCHT: JONGE HELDEN

Hebben jouw leerlingen een eigenaardige hobby of muziekmaak? Hebben ze een talent dat er op één of andere manier uit springt? Of geven ze er ondanks hun fysieke of verstandelijke beperking vaak een geweldige lap op? Sein hun verhaal door op redactie@maks.be. Misschien zie je ze binnenkort zélf in Maks! blinken.

De brochures 'Tzitemzo' van de Kinderrechtswinkel leggen de rechten en plichten van minderjarige daders én slachtoffers van een misdrijf op een heldere, begrijpelijke manier uit. Bestel ze via www.kinderrechtswinkel.be

VlinderSlag is een uniek informatief spel rond het thema geweld en agressie voor jongeren van 9 tot 15 jaar. Het confronteert de spelers op een speelse en actieve manier met verschillende soorten zichtbaar én onzichtbaar geweld. Het spel werd ontwikkeld door het Centrum Informatieve Spelen i.s.m. de vzw Zinloos Geweld. Kost: 30€ exclusief verzendingskosten. Bestellen kan door een mail te sturen naar info@zinloosgeweld.net. Vermeld het aantal gewenste spelen, facturatiegegevens en coördinaten.

Tip bij Maks!76, p.8-11

Eindterm: De leerlingen kunnen het belang aangeven van volgende kenmerken van relaties: afspraken, regels, rolpatronen, machtsverhoudingen en gelijkwaardigheid. (SV2,8)

VERSE MAATJES

Vlaamse jongeren hebben gemiddeld 43 vrienden. Daar zijn gemiddeld 13 échte vrienden bij, maar ook 3 foute vrienden. Dat blijkt uit onderzoek van jeugddienst In Petto. Op p.18 in deze Maks! vinden je leerlingen tips om vrienden te vinden én te houden. In Petto heeft ook een magazine en kant-en-klaar vormingspakket gemaakt om met dit thema aan de slag te gaan in de klas. Te bestellen via www.inpetto-jeugddienst.be.

Tip bij Maks!76, p.18-19

BUIKDANSEN OP ADHD

Buikdanser Khalida (19) staat deze maand op de cover van Maks! Ze woont pas sinds haar tweede in België. Tussen haar en haar ouders gaat het al een tijdje niet meer zo goed. Khalida heeft ADHD: daardoor verloopt de communicatie met haar ouders erg stroef. "Allochtone ouders weten weinig over ADHD. Ze hebben een sterke voorkeur voor 'praten met andere ouders' als vorm van hulp en verwachten een snelle diagnose én behandeling op school", stelt Mattias Bouckaert van observatie- en behandelingscentrum Espero vast na onderzoek. In samenwerking met de Koning Boudewijnstichting ontwikkelde het centrum daarom materiaal waarmee CLB-medewerkers, zorgjuffen, directeurs, graadcoördinatoren aan de slag kunnen met ouders met een kind met ADHD. Op www.drukofadhd.be vind je brochures, powerpoints en beeldmateriaal in het Turks, Arabisch, Frans en Nederlands. Andere talen volgen nog.

Tip bij Maks!76, p.16-17

Eindterm: De leerlingen tonen respect voor zichzelf en anderen zoals personen met andere geaardheid, uit andere etnische groepen, uit andere culturen en met andere denkwijzen en overtuigingen. (GE3,10)

WIN

WIN ACHTERKLAP

Adriaan Van Den Hoof is de welbespraakte gast uit televisieprogramma's als Het Peulengaleis, Vaneigens en Alles Kan Beter. Je kent hem ongetwijfeld ook als Lustige Lezer en als presentator van Comedy Casino. Bij El Tattoo Del Tigre danst hij de mambo en als DJ Loveboat draait hij plaatjes bij Discobar Galaxie. In ACHTERKLAP staat hij echter helemaal alleen op het podium, in een persoonlijke en bij momenten zeer emotionele doch dolkomische voorstelling. Maks! geeft 3 dvd's van deze show weg, als eindejaarscadeautje voor trouwe lezers. Mail 'Achterklap' naar redactie@maks.be en vertel erbij wat jij met Maks! doet in je les. Drie Maks!mum-abonnees krijgen binnenkort de dvd van Adriaan in de bus.

RIJBEWIJS OP SCHOOL

Sinds kort zijn er aan het theoretisch rijexamen 20 vragen rond EHBO toegevoegd. Juist of fout? Vul samen met je leerlingen de test in op p.12. Daarmee zet je hen al een deel op weg naar hun theoretisch rijexamen, dat 75 000 nieuwe autobestuurders dit schooljaar gratis op school kunnen halen. In 40 scholen zal verkeersopvoeding vanaf volgend schooljaar ook structureel aan bod komen. Alle info over het project Rijbewijs op school vind je op www.rijbewijsopschool.be. De website van het BIVV (www.bivv.be) bundelt de info over alle mogelijke rijopleidingen.

Tip bij Maks!76, p.12-13

GEDICHTENDAG 2009

Gedichtendag 2009 vindt dit jaar plaats op 29 januari 2009. De lessuggesties van Stichting Lezen (te vinden via <http://www.gedichtendag.org/read/90/lessuggesties>) willen leerlingen van het secundair onderwijs enthousiast maken voor poëzie. Ze zijn samengesteld rond het thema van deze Gedichtendag: de verkiezing van de nieuwe Dichter des Vaderlands. Je leerlingen kunnen vanaf 12 december ook hun eigen gedicht sturen naar Maks! De winnaar krijgt een plek op de achtercover van Maks! januari en zijn of haar eigen gedicht op een poster/kussen/bedovertrek. Spoor jij mee hun beste gedichten op? Info en voorwaarden vind je op www.maks.be (klik naar 'wedstrijden').

Eindterm: De leerlingen kunnen bij eigen muzisch-creatieve uitingen waarden en gevoelens betrekken, er vorm aan geven en dit als verrijkend ervaren. (MCV3,3)

LEKKER PUZZELEN

Op p.29 van MAK! halen leerlingen hun puzzeltalent boven. De oplossing van het kruiswoordraadsel sturen ze, samen met naam, geboortedatum en adres naar an@maks.be met als onderwerp 'Kruiswoord'. Eén puzzelgenie wint een Xbox 360 mét het nieuwe spel Lips. Laat jij hen puzzelen?

KUNST VOOR DE PRIJS VAN ÉÉN BOL IJS

Vanaf 1 juli duikt iedereen jonger dan 26 jaar een museum binnen voor de prijs van een winkelkarretje. Voor één euro springen je leerlingen binnen in één van de nationaal erkende musea in Vlaanderen en Brussel; o.a. S.M.A.K (Gent), ModeMuseum (Antwerpen), het Openluchtmuseum Bokrijk, Bozar (Brussel) en In Flanders Fields (Ieper) doen mee. De hele lijst vind je op www.1euromuseum.be. De 1 eurocampagne is een realisatie van AmuseeVous vzw i.s.m. CJP en tal van andere partners.

Eindterm: De leerlingen exploreren muzisch-creatieve uitingen zoals muziek, toneel, literatuur, dans, schilder- en bouwkunst, design, interieurs, mode en kleding, gebruiksvoorwerpen enz. als elementen die het cultuurbeeld van een gemeenschap mee bepalen: als statussymbool, als uiting van een persoonlijke esthetische smaak of als functioneel element. (MCV2,1)

Ook deze maand legt MAK! een aantal straffe prijzen in de kast. Je leerlingen kunnen de WINbox opsturen (p. 30) of surfen naar www.maks.be om ze te winnen. Met hun leerlingenkaartnummer kunnen ze er deelnemen aan alle wedstrijden. Te winnen: duotickets voor MilkInc in Gent, het gezelschapsspel Blokus 3D, 10 boeken van Dirk Bracke, duotickets voor 'Opera in de Cinema', een jaarabonnement zwemmen, topcursussen fotografie en een Xbox 360.

TOPCURSUSSEN FOTOGRAFIE

Een strak beeld begint bij een goede fotograaf. MAK! organiseert een topcursus fotografie voor jouw leerlingen: straffe fotografen geven concrete tips om alles wat je ziet zo knap mogelijk in een beeld te vangen. Een eigen camera is niet nodig. Pentax zorgt voor het fijnste materiaal om mee te experimenteren. Drie zaterdagen, drie locaties: zaterdag 17/1 FotoMuseum, Antwerpen - 24/1 MIAT, Gent - 31/1 KunstMuseum aan Zee, Oostende. Stuur je leerlingen naar maks.be. Er zijn 60 plaatsen.

CENTRUM VOOR
BEELDEXPRESSIE
FOTO · FILM · MULTIMEDIA

Tip bij Maks!76, p.32

Eindterm: De leerlingen ervaren muzisch-creatieve uitingen als een verrijkende inspiratie om te functioneren in de eigen leefwereld en om zich te kunnen inleven in die van anderen (MCV3,2)

OPERA IN DE CINEMA

Laat je leerlingen proeven van opera. Op zaterdag 10 januari smullen 5 duo's van het liefdesverhaal La Rondine van Puccini in een Kinopoliscomplex in hun buurt. Ze ploffen met een doos popcorn in een cinemazetel voor een eersteklas opera, live vanuit New York op groot scherm en met Engelse ondertiteling. Meer opera in de cinema op www.kinopolis.be. Geef jij ze een zetje naar maks.be?

Eindterm: De leerlingen staan open voor diverse muzisch-creatieve uitingen, zoals dans, design, muziek, architectuur, (MCV3,1)